

Näituse number.

MEIE MATS

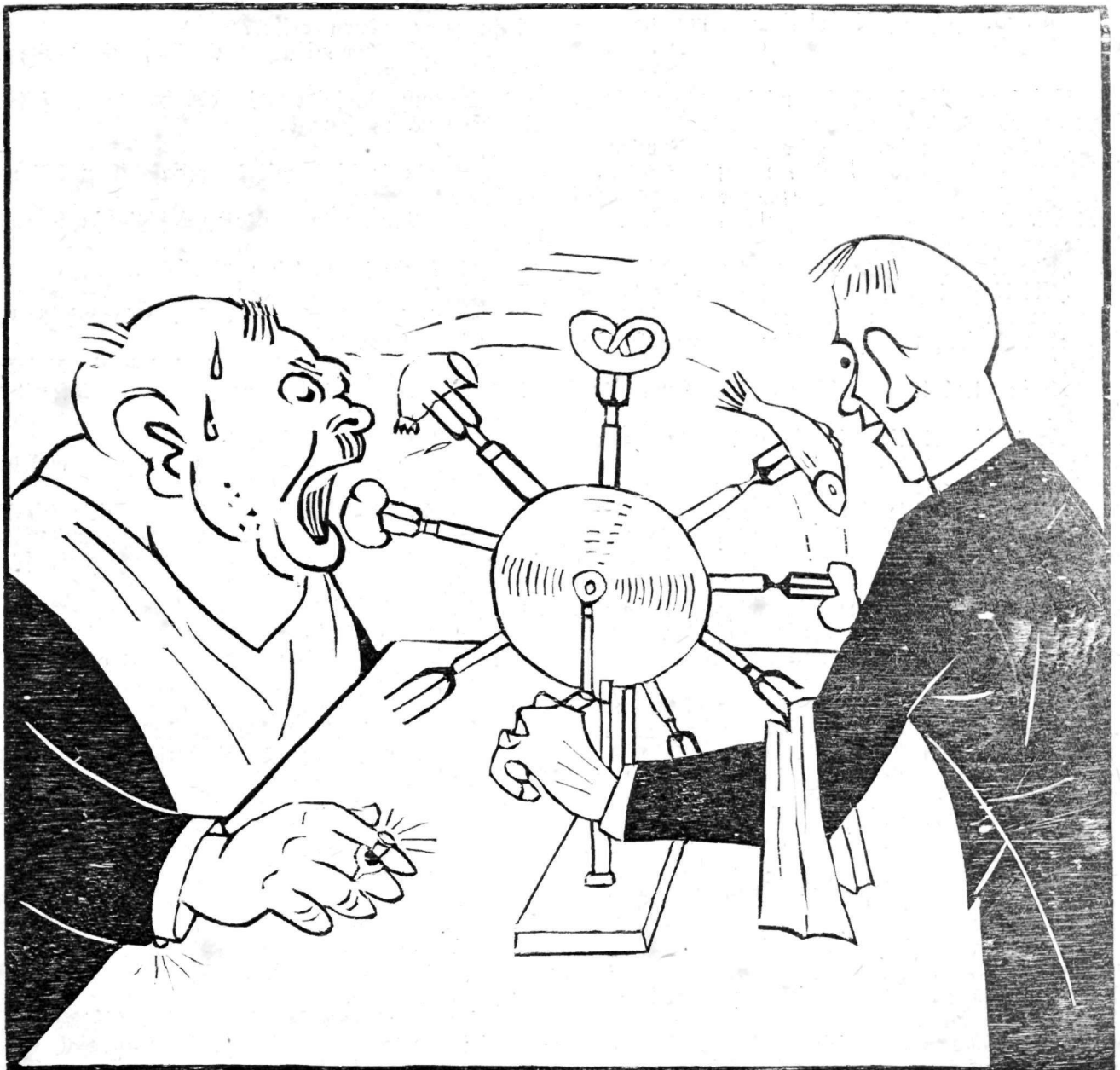
NR. 25

1921

Tallinn, Harju t. 45
Ilmub 2 korda kuus

19 aastakäik September, 10,
Üksik nr. 10 marka

BANKETOSKOOB.

Hiljuti on keegi nupumees terawmõttelise aparadi välja arwanud. Et meie aristokraatia kahwliga sööma weel ei ole õppinud, siis onloota, et aparaat banketimeeste ringkondades suurt poolehoidu ja lugupidamist leiab. Aparadi abil wõib ka kõige suurema nina 24 tunni jooksul täis sööta. Aparaat kawatsetakse näitusele välja panna — põllutöriistade osakonda.

Tellimise hind:

1 kuu — postiga 35 mk.

1 „ — postita 33 „

Wäljamaale 70 mk. kuus**Kuulat. hind 20 mk. rida****MEIE MATS****Erapooletu nalja ja pilkeleht
Ilmub 2 korda kuus. XIX a.****Toimetus ja tallitus: Harju t. 45
Tallinnas****Colmetaja kõnetunnid iga teisipäew
ja reede kella 11—2 l.****Wastuwõetud kaastõde eest
maksetakse ojakohane tasu****Tarwitamata jäänud kirjatõid
tagasi ei saadeta****Saadetawatel kirjatõõdel peab
saatja täielik aadress olema****Waikiwad seinad.**

M. B. Höhenofeni kriminaal-romaan.

(5. järg.)

Tähelepanelikult oli komisjar lõpuni kuulanud, nüüd raputas ta pikkamisi pead.

„Näib, kui täiendaks see enam Romingeni süüdistust; Teie sõnad tähendawad waid süüdistusi. Kuid sellegipärast on mul tunne, nagu poleks see kõik nii. Kõige õnnetum on nõela leid pesust. Ja taskukell puudub ikka weel.“

„Kas ei wõi nõelaga eksitus olla?“

„Ei! Korterj perenaine kinnitas, et see tapetu omandus on. Mis asja weel enam raskendab, on see, et wangistatu rahasaamise üle wastust ei anna.“

Nende teadetega lahkus Eisa komisjari juurest.

Ta teadis, et isa teda kannatamata ootas, et ta juba rahutu oli, ent ta ei kiirustanud sammusi, midagi muud oli nüüd tugewam, kui mõtted isa ja kodu peale, see tegi teda kangekaeliseks.

Ta pidi Ewald Romingeni aitama; ta teadis küll, et tal selleks igasugused wõimalused praegu puudusid; ent katses see ei takistanud. Ta oli teda ennem hukkamõistnud, see näis nüüd patustamine olemat. Armastus poleks tohtind kahelda. Ent ta kartis ainult. Ja sellegipärast pidi ta abi tooma.

Ent kuidas?

Kas lei kõnelenud isegi komisjar, et tal teed ja wõimalused puuduwad? Ja kaks asja olid, mis Ewaldit rõhusid. Raha ja leitud kuul nõelake.

Kui tal õnnestaks neid kahte punkti selgitada, siis wõiks ta Ewaldile tingimata abi tuua.

Nõel! Kuidas fattus see Ewaldi pesu sekka? Sellega olid täidet ta mõtted.

Ja tahtmisega, lootusega, et ta ehk kuidagi abiks wõib olla, sammus ta Ewald Romingeni elukoha poole.

Korterj perenaine awas ukse.

Oli waja palju sõnu, enne kui wiimane teda Romingeni tuppa juhatas. Gestkätt pidi Eisa rea kurtmisi ära kuulma:

„Kes oleks wõinud seda mõelda? Isand Romingeni oli ikka nii eeskujulik ja wiisakas ja nüüd jaatis ta mõrtsukatöö korda. Ajalehtis seisab see ka juba. Misugune häda. Mis peab niisugune

waene naisterahwas, kui mina, peale hakkama, kui enam kedagi usaldada ei wõi?“

„Ewald — isand Romingeni tahtsin ütelda, oli ju paar päewa reisul?“

„Ja juba hommikul, peale ööd, mil kuritegu sündis oli ta ära.“

„Ja kuhu ta sõita wõis, ehk kus ta oli, sellest ei kõnelenud ta sõnagi?“

„Ei!“

„Ja aja jooksul, mil ta reisul oli ei käinud ka keegi tema toas?“

„Ei! Ainult mina! Muudugi pidin ju korraldama.“

„Teisi üürnikke teil ei ole?“

„Ei!“

„Ei pärinud ka keegi isand Romingeni järele, ega käinud tema toas?“

„Ei! Ma poleks ka ühtegi inimest üksinda siia tuppa jätnud; ainult üks isand käis möbleeritud tuba vaatamas.“

„Näitasite temale seda tuba ka?“

„Ja! Siis kõneles ta üürist, mida maksta lubas. Ent pärast ta tagasi ei tulnud.“

„Ja see isand ei olnud siin ka mitte ükski?“

„Ei — kuid siiski! Aga ainult filmapilguks; tal hakkas halb ja palus minult klaas wett, seda tõin talle.“

„Nii oli siis wõõras üksinda toas?“

„Ainult mõni filmapilk aega, kuni talle wett tõin. Ta jõi, mille järele jälle kohe parem tundus.“

„Tuba saama ta enam ei tulnud?“

„Ei!“

„Kas ei nimetanud ta ka kellegi nime?“

„Ei! Seda ei tee ükski korteriofija.“

„Kuidas ta wälja nägi?“

„Oi, ta oli väga peenelt riides; päwitand nagu oli tal ja pikk, walkjas täishabe, väga suur habe, mis mulle kõige enam silma paistis.“

„Kas muud filmapaiswamat weel oli?“

„Ei! Mina oli tugew; mulle näis kui oleks seal wäikene arm olnud, kuid ma wõin ka eksida. Ainult see on kindel, et tal pikk walkjas habe oli.“

Muud ei saanud Eisa kõige küsimuste peale waatamata, teada.

Ent temale oli see siiski väga tähtis.

Nii siis, oli keegi Ewaldi äraoleku ajal, tema toas wiibinud; see aga wõis nende filmapilkude jooksul nõela kohale toimetada; ta wõis waid sellegipärast perenaist wee järele saata.

See võis võimalik olla.

Kuid kas see aga Ewaldi aidata võis?

Miks peitis võõras nõela just Romingeni korterisse?

Et kahtlust tema peale lükata. Ent mikspärast just Ewald Romingeni peale? kättemaksmise ehk viha pärast.

Kes võis see olla, kes Ewald Romingeni niivõrd vihkas?

Ja, ainult Herbert Dykshoff, kuid see oli ju furnud, tapetud ja temal polnud ka täis habet, nagu seda perenaine kirjeldas.

Ja just habe oli silmatorikaw. Igatahes võis habe wale, külgekleebitud olla. Nii harutas Liisa, kuni ta koju jõudis, kus isa teda kaebtuste ja etteheidetega vastu võttis.

(Järgneb.)

—o—

Spiritivini - äri - Bibliofiil.

Tulikiirte sammudega püüab meie wastsest suur Wenemaa korisewast kereest väljarabelenud Eesti oma wanematele wendadele jälgida.

On ju iga lapse palawan soow saada suureks, sarnaseks täiskaswanule, ja kus oma lühikesed jalad ei aita, seal wõetakse abiks kargud ehk muud riistapuud, mis toetuseks oleks nõrkadele kontidele.

Mii on meie päkapikumees Eesti juba ammuugi teid ja radu otsinud, mille abil Uue Maailma — Ameerika sarnaseks saada, eriti just ärilises suhtes — sest raha paneb kõik rattad käima, selle juures ei kahtle isegi kõige rumalam lapski, veel vähem siis Eesti!

On ka mitmesuguseid teid ja radu otsitud, milledest nimetamiswäärilised oleks:

Piiritusewedu. On ju see Jumala wilja märjuke, meil samasuguses tähtsuses kui maakamara „õnnelaps riikidel“ kuld, mida palehigis maapõuest tuhnikakse õöl ja päewal. Et meid tae-wataadi nürinew waade kogemata wõi meelega „kahe silma wahel“ unustanud ja nii mitmetelki heast asjast ilma jätanud, eestkätt just kullast, kuna aga meie tehnika veel niivõrd edenenu pole, et põlewkiwist (see meie ainus maasool) kulda wõiks walmistada, waid seda tubaka ja kiwisõe pähe wedurites kõige haledamal kombel häwitab, siis tuleb loomus ehk õigen „loomalik instinkt“ abiks ja loomusunnil pruuliti ja pruulitakse meil praegugi Riigi Põhiseaduses ettenähtud paragrahwide järele kõige seaduslikumal teel hüwa haljast, nii et meid uputus, õigen igawesti magus hingamine kangemat jeltsi kartuli- ja rukkiwees ähwardas.

Unustati ajutiseks isegi Ülemiste järw, mille tõttu wiimase põhja ajajooksul kaunis kena hulga ke igasugusi laia ilma wäljajähteid sigines ja pöörati kõik wiis meelt piirituse poole, sest selles nähti meie noorele riigile õnnokratti.

Nimetatud nähtus oli iseenesest wäga kindlale põhjale rajatud, nimelt mäletasid meie wanemad inimesed, et suur Wenemaa omale piiritusest kaunis suured sissetulekud sai ja katsuti õnne.

Ühel heal päewal kuulutas Toompea Pika Hermanni tornis Eesti oraakul: „Walitsus muudab kartuliwee kullaks“, mikspärast rahwas teda wäga uskuma peab; et aga riigis edaspidi ühtegi kerjust ei oleks ja iga wiimane riigi kodanik kullas ujaks, siis joogu ta piiritust rohkem kui süda ja suu wastu wõtawad, sest mida rohkem jood, seda kõrgemale tõuseb su kurfs ja ühel heal päewal oled ise „puhas kuld“!

Meelitawad ja hiilgawat tulewikku kuulutawad olid oraakuli sõnad, mida see rahwa kõrwadesse alla pasundas, ent suurem protsent kõige ausamaid riigikodanikke asuski tööle, uskudes oraakuli wägewatesse sõnadesse ja miks ei pidanud siis rahwas uskuma. Tegi ju muinasajal Kristus weest wiina ainfa sõnaga, miks ei wõi siis nüüd XX-al aastasajal, kus kõik see ümargune ilmawärk peadpööritawalt muutunud ja tema liikmed täiendud ja mõistust sajakordselt kaswand — paremaks, awaramaks Kristuse ajal walitsewast mõistusest — wiinast kulda walmistada.

On ju puht teadusline tõde, et ühest asjast teine wälja kaswab, nii ka weest wiina ja wiinast kuld.

Et aga töö siiski silmapilk loodetawat tagajärge ei annud, mis muidugi seletaw sellega, et üksiku isiku organism tehniliselt ajale täielikult weel ei wasta, ja teiseks, et rahwas kärfitu, nagu lapsed kunagi, siis aeti puhas piiritus üle piiri Wenemaale, misugune riik, kui tõele au anda, mõned head ajad meie riigist wanem, ja loodeti sealt paremaid tagajärgi.

Kuid lootus petab pahatihhi. Ja peitis meidki.

Wiga seisis nimelt selles, et meil kergemeelsuse (jälle üks lapsikuse tundemärk) tõttu uisa päisa talitati.

Unustati nimelt, et Suur Wenemaa juba „wanaduse nõtrust“ põeb ja isegi waimuhaiguse tunnismärke awaldab, mis end „määratsemise tõbet“ paista lasseb.

Tagajärjeks oli, et oodetud kulla asemele meile altkäe läbi traataedade, oma moodi armstuskirjade ja läbi karantiinide kullasöömarite juutide näol — haiguse batsillusi sisse kanti.

Otsusele jõudes, et sel teel meie warandusline seis ei parane, küll aga juutide täitmata pugude ja „määratsejate kahejalgiste batsilluste“ abil weel kahaneb, wõeti käsitusele teised abinõud.

Ja kuulutas ühel heal päewal oraakel Piirita kloostri waremestelt:

Tänasest päewast kuulutan meie riigi auwäärt maisteedide pesa „Tallinna“ ühes selles olewa liikwa ja liikumata warandustega antiik, s. o. muinaswaraks.

Ükski kiwi ei tohi kiwi pealt ärawõetud saada, iseäranis hoolega rikkumise eest hoida: „turuputkasi“, „täiturgu“ tema liikumata ja liikwa warandustega, sest seal wõrjuwad meie „riigi toed“ — õowargad, päewawargad ja osawad pikanäpu kunstnikud — riigi ametnikud.

Puutumatu jäägu seisma Rannawarawas —

„Paks Margareta“ üditu kere, juut Samuelitschi õhupallide abil ülevalhoitud kuuekordne alufeta maja Pikal tänawal, ja Tallinna kõverad, auklised põik ja peauksitjad.

Weel käjen hoida, et Kadriorus asuwat korra-wahid endist kubernaatori lossi, tema wiltuwajunud sammastega ja roostetand rõduga — kuidagi rikutud ei saaks. Kindlalt seisku Peeter Suure ehk Peeter kõrilõikaja metallist muumia linna südames ja waski kuplitega kirik Toompeal.

Seist kõik need ülemaalmimetud asjad, sinna juure arwatud ka teised wäiksenvad wigurid olgu pühaduseks rõõrastele, kelle jalga meie maa püha pinda puudutab.

Ka Jeda kuulis rahwas, sest lootis, et mõni wäsjamaalane midagi kalli hinna eest kaasa wiib.

Ent ka see lootus pettis.

Nüüd jäi suurem rahwamass asja wastu külmaks.

Ent meie tibatillukesed ärimehed leidsid uue abinõu: Angelduse näljaga:

Olles informeerit Wenemaa nälgivate kirjanikkude kõhuorganidega ja teades, et nende mao aitades peale haganate ja sõnniku (mis muudugi mitte wäga toitev pole) muud materjaali ei leidu ja olles wäga kaastundlikkude südametega ligimise armastajad, asutasid need mainit herrad Org, Linde ja juudid Gufkin ja Itakrowsky, ühe wäga armsa nimega „kultuuri karwustajate“, õigem: „ärimeeste kõhukultuuri“ harrastajate ühise ja ristisid investijündinut nimega: „Biibliosifil“, mis kaudsel teel peaks mõista arstina, et siin tsipake ühist meie hingede toitja „Piibliga“, millel jälle omakord peaks iseloomustawaks olema: „Heategu, wenna ja õe kui ka ligimise wastu“, ühe sõnaga: kõik „wäga ja wäga armsad ja ilusad asjad.“

Ja teadsid omale sihtiks, olla abiks ligimistele nende ihu hädas, rohkem ei wõi ju soowida, sest ühjus alles „wäga noor“ on, mille tõttu ka tema isad — Ühise suhtes wäga noored.

Nende ilmapäirid on waid nii awarad, et kunsti hammaste liikumise ja kõhunäärmete kōtistamisega piirata wõiwad. On ju neil enestel kõhud kõige armsamad ja ühtlasi ka kõigerahutumad olewused, ega see siis teiste juures teisitiigi wõi olla.

Niisugusele otsusele jõudes teewad nad nüüd suuremeelelist samariitlaste heategu:

Mõttesünnituste eest, mida hammastega närida ega mida keskpaika ei saa mahutada, annawad isandad nälgjastele waimutõimeestele kõhutaie süüa. Ja kui need wimmased ehk rahulolematuse pärast mokad prunti ajawad ja rohkem nõuawad, siis naerawad samariitlased hapumagusalt ja sõnawad:

„Teil wähe elukogemusi, wähe praktikat; teie ei mõista meie suurt heategu, sest teadke: Kui meie teile leiwapätsu ei annaks, jääks teie waim nüriks, tegewus wõimetuks ja teie ei suudaks midagi teha „kunstihäks“. Meie päästame teid olge tänulikud.“

Ja õiged, sügawõiged on need sõnad, sest isegi pühakiri ütleb: „Meie ei ela mitte üksi leiwast, waid igast sõnast...“ ja „Ärge toitke oma patust keha, sellega alandate end taewa ees...“

Ja kõrgel peab seisma waimukangelane, pea püsti, ise sirgelt kui sõnes pilliroog, ta toit olgu ainult mõte.

Ent rahwas, iga kodanik peab rikkaks ja tugewaks saame:

Ärimees rahas ja lihas.

Kirjamees: Waimust ja sõnas!

Ärgu sidugu keegi liha sõnaga, ega raha waimuga. Seist needimatseid ei kleebi ükski kleepiwaine.

Ja wilumata kogemusega rahwas, kes pettus oraakeli ettekuulutustes ja omaga sissekukkus loodab teie ideaalse ettevõtte peale.

Olgu kõige püham mammõn ise teie kaitsja, ausad kristlased, — pljus (+) kaks kawalad juudameest kompaniiga.

— Oti. —

— o —

Õnnetu abielu.

Wäga heasüdamline ja inimesearmastaja õpetajaherra kohtab meest, keda ta kahe aasta eest laulatanud.

„Aa, Wagar, kas saab Teidki jälle näha? Kuidas elab Teie armas naine?“

„Eks tal lähe hästi, õpetajaherra.“

„No, aga lapsed?“

„Lapsi pole weel saanud, õpetajaherra.“

„Wõi nii, lapsi polegi weel teil! Ma mõtlesin ... no, aga Teie olete juba 2 aastat naisemees!“

„Eks ta n'd ole nii küll, aga waadake, asi on juba kord niisugune — naine on päewatõeline, mina olen õwawt!“

— rifus —

*

Sina ei pea mitte waletama.

(Rongis.) „Poiss, poiss! Pane tähele, tuul wiib ju kübara, kui sa ennast nii kaugele wälja sirutad!“ Isa wõtab poisil, kes ei kuula, ruttu kübara peast ja peidab selle enese selja taha. „Waat, nüüd on kübar lainud!“

Poiss hulub koledesti.

Natukeste aja pärast ütleb isa: „Noh, ole wagu ja pane tähele. Kui ma wilistan, siis tuleb ju kübar tagasi!“ Wana wilastab ja seab ruttu kübara poisile pähe, mispeale pisaratelate kuiwab. „Näe, nüüd on ta jälle siin!“

Kuna isa ja ema omawahel juttu alustawad, wiskab poiss oma kübara waguniaknast wälja ja ütleb:

„Ja, wilista weel kord!“

— rifus —

— o —

KUURORTIS.

„Ma pean ette ka mudawanni minema, mu puujalg hakkab juba ussitama!“

Uuemad uudised

ehk

Momendid, labat minewikku ja tulewikku päewi ääriit.

1. Uus wangimajade süsteem.

Et wiimasel ajal wangide järeelwalwamine suuri õhwrõid nõuab, siis kawatseb ministeerium,

kellesse asi puutub, uusi ajakohaseid „Jse“*) süsteemilisi wangimaju ehita. Selleks on kogutud arhitektuur materjaal juba arhiivist üles leitud ja raioni ülemale igaweseks ajaks järeelwaatamiseks ning inspireerimiseks antud. Nähtawasti on see

*) „Jse“ — tähendab isiku ehk õigemini selle ehitusmeisteri nime, kes wangimajade süstematiseerimise alal, nagu teada, suur ekspert.

„inspireerum“ nii nautiw, et wastawad ameti-afutused oma otsekohesed kohustused ära unustawad ning ilma kodanikke süstemaatiliselt okkupeeriwad ja aina nendega opereeriwad. Räägitakse, et see ei toowat suuremat kasu? kuid iga töö eest antakse wääriline tasu. — Lähemil päewil wõetakse süsteemi praktiline osa käsitusele, mis puhul suuremad ringreisid wäljamaale korraldakse, jümaspidades rohkem isiklisi huwisid, muudugi ka perekondlisi.

Nii siis, wõib loota, et korterite kitsikus peagi lahendatud saab uute wangimajade awamisega. See samm on väga tähtis, iseäranis arhitektuur-ajaloolisest küljest, samuti ka tähelepandaw ja arusaadaw iga „demokraatlise“ riigi kodanikule, kes oma elu ainult sellepärast elab, et surra. Ommelik on see inimene kes peale surma elab, sest tema päralt on „wabariik“.

2. Üleriikiline tööstuse näitus.

Lühike seletai.

Põllutööriistad.

Agara tegewuse tõttu on korda läinud kõige uuemaid põllutööriiste näitusele tuua. Iseäranis rohkesti on wäljamaalt neid transiitkaubana sisse weetud. Et igauks neid oma silmaga näeks, selleks peab ta ise nad ülesotsima. Lähemaid teateid saab Eesti wabariigi tolliwalisusest, kes igatepidi korrekt ja kompetent.

Jõumasinatega

esinewad kõige kuulsamad pealinna atlet-klubid oma akropaatidega. Sel puhul on ka kawatus uut ilma rekordi üles seada. Korraldusi selleks teeb Sootus.

Liikumise ja woaabinõudest on linnawalitsuse tramwai ja kärumehed oma kärudega. Samuti nagu teatud, tuuakse ka „uskij ruda“ näitusele, et näituse platsil liikumist hõlbusta ja kiirenda. — Oleks väga soowitaw. Wihmastamise korral tuleb lennuk.

Ehitusmaterjalide ja plaanide

poolest on kõige kujukamad uue linnajao majad, mida nii eriti ka „pawiloonideks“ hüütakse.

Mäe- ja turbatööstuses

informeeritakse ainult neid, kes kohtla põlewkiwi kaewandusega ja Seamae rabaga nii enam-wähem tuttawad on. Selleks otstarbeks on mitmed professorid mainit kohtele sõitnud.

Sawitööstuses

saab kõige selgema pildi see, kes läheb Brokumäele ja waatab siis herra Samuelitschi maja, mis teps „ersak“ ei olep.

Kiwitööstusest

olete siis kõige täpiselema teate saanud, kui Tallinna uulitsa kiwid ära loete.

Weskite sisseseadeid

tunnete siis kõige paremini kui kõht tühi on ja sellepärast, kes neid näha soowib, ärgu söögu ennem kui ta neid näinud ei ole, sest muidu jääb ta weskikiwi alla.

Nahtatööstusest

annab seletust iga kingsep ja rätsep, sest et nad meistawad wahet teha paberi ja papi wahel.

Jalanõude tööstuses

esinewad ratsa politseid oma kannustega.

Sadulsepa töödega

kawatsewad Tallinna woorimehed oma hobustega wälja astu.

Keemiatööstus.

Kõige parem kui loete läbi J. Annussoni Keemia.

Nahtaparkimise tööstuses

saate kõige õigemad ja õpetlikumaid teateid Riigi Kogu liikme Allikso käest, samuti ka prof. Uluotsalt, sest nemad on seda oma näha peal tunda saanud.

Meeldises tööstuses

esinewad kõige ajakohasemad eritedlased, kes sisse ja wäljamaal käinud ja palju imet näinud. Muu seas olgu nimetud tähtsamad meie riigi warahoidjad: Sorokin, Pärtfel, Hüppler, Samuelitschjne.

Nip—Näp.

Kardetaw päike.

Uuemate uurimiste tagajärjed meteoroloogilisis ja astronoomilisis töis kinnitawad, et plekiline soetõbi päikese pealt on laiali lagunenud, nagu seda Tartu Metobs teab seleta. Sel puhul on ta rahwuswahelise Punase Risti komitee poole teadandega ja palwega pööranud, et päikest karantiini panna. Sellekohane karantiin asutatakse Paljassaarele. Lähemaid ja lähemaid teateid selle üle praegu ei ole wõimalik anda. Suurt muret sünnitab päikse mahatoomine, kuid sellest arwatakse üle saada siis, kui kommunistid kaasa aitawad. Ettepanek on ka wiimastele tehtud. Kokkulepe on möödapääsemata. Ootame põnewusega momenti.

Nip—Näp.

Tallinna linnas, 7. IX. 21.

Mullika unenägu

öö! enne näitust.

Mustakirju härg-mullikas magas wanalehma määratu kõrval, liigutas mugawalt hända ja nägi ilusamat und, mis ta kunagi näinud oma lühikesel eluajal. Ja oli ka ilutsemiseks põhjust küllalt: homme pidi ta wanalehma seltsis esimesele üleriiklisele wäljanäitusele rändama!... Kogu ümbuskonna mullikatest saab ainult tema — meie tuntud härg-mullikas, selle määratuma au osaliseks. Juba mõne aja eest käis karjakaswatuse instruktor Oinas neid waatamas, patsutas wanalehma puusadele, silitas õrnalt karwa ja katsus udaraid, sealjuures järjesti sõnudes: „Tore lehm, peab ütleva... heast suguseltsist...“ Siis wõttis ta mullika ümbert kinni, katsus selle raskust ja kiitis jällegi: „Ja misuke wääriline järeltulija. Neid peab tingimata wäljanäitusele wiima...“

Toredast suguwõsast! Seda aimas mullikas isegi väga hästi. Ta uskus koguni, et ta soontes Balti aadeli aristokraatline weri woolas... Kahtlemata oli see nii — tal oli samane sinine weri, nagu Balti parunitel. Mullikas kahetses koguni hingepõhjas, et ta mitte Landeswehri wägedes nende maamatside wastu polnud wõidelnud. Oleks pärast wõinud ühes Bermontiga ja kogu Balti saks-konnaga Saksamaale sõita. Õeldakse küll, et — wii siga Saksamaale, siga jääb ikka seaks, aga wõi mullikas siis siga on!

Mullika mõtted hakkasid laiunema ja looma. Oo, missuguse näo teewad küll naabri mullikad, kui näewad minu näitusele wiimist. Ta oli kuulnud, et näitusele isegi mitu laewatäit soomlasi, saarlasi ja muid wäljamaalasi pidawat tulema. Nii wõiks mullikas üheropsuga rahwuswahelise kuulsuse omandada... See äkiline wõimalus kuulsaks saada, pani mullika pea päris pööritama. Nagu ikka, kui sa äkki karjääri teed. Ja mis siis ikka — kas ei wõi siis mullikaski karjääri teha, kui kõik karjääri teinud, kes mullikast põrmugi targemad pole! Jumal tänatud, wabariigis on selleks weel wõimalused olemas.

Ja mullika fantaasia hakkas märke minema. Kõige pealt äratas ta oma kehailuga õrnema soo juures tähelpanu. Wõi peaks see teisiti olema: sihantsed tugewad ümargused reied, toredad sarwemugalad, wapper, mehine waade ja tore, weel-
lew tenoor. Oo, naiste süda pole ju tühi käsn — need mõistawad iludusest lugu pidada. See oleks aga alles wast ilus algus. Seal peale oleks kõik teed ja ukсед lahti kuni peaministri kabinetini. Talle sajab armastuse kirju, nagu sooja seene-wihma. Kes kutsub teda Kadriorgu, kes Harju-wärawasse, kes Kaarli puistetele trehwama; mõni aga saadab suure punase lillekimbu ja tuhat lõkendawat musu kuwääri sees. Mullikas teeb nad ükskhaawal hooletu liigutusega lahti ja heidab neist, muidugi suurema osa tulde, nagu seda kõik Don Juanid armastusekirjadega teewad, ja walib ainult mõne tähtsama. Neid tahab ta õnnelikuks

teha... Ta paneb fraki selga, tsilindri pähe, wõtab höbenupuga kepi kätte, asetab omale suure lillekimbu rinda, seab paberossi hambusse ja astub aristokraatliku kõnnakuga Wiru tänawale. Wõi mis te arwate — kas ei ärataks see üleüldist tähelpanu ja huwitust, kui mullikas niiviisi Wiru tänawal jalutab! Siis trehwab ta seal ministri prouaga — ei, ei, vähemaga mullikas juba ei lepi. Olgu vähemad vähemate jaoks. Tema aga läheb tingimata ministri prouaga Lindenisse. Ehk ka Musta-Kassi. Jah, just nimelt Musta-Kassi, sest sealsed olud wastawad igapidi mullika kalduwustele. Oi, mullikas mõistab naiste südameid wõita. Kui soovite, ta wõib niisuguseid pikantseid anekdootiseid jutustada, mis otsegu Prantsus mõjub. Kui soovite, ta wõib isegi luuletada ja kudas weel! Nii et maailm imestuse pärast kollane. See ei olegi nii raske, nagu ta uuemat kirjandust lugedes tähele pannud. Egas siis Wisnapuu ja Kiwikas ükski aja-waimu tunne. Mullikas tunneb väga hästi kõige uuemat kirjandust ja pole põrmugi wäiksem esteet ega poeet. Tal on isegi laul olemas, millest kahtlemata suur talent wälja paistab:

kuu kollane tõuseb
On ilm täis imet
kui kinofilm,
kui pudrusilm...
Mul taskus on ainult
üks ernekaun,
ja meeles on mõlkumas
numbri-saun.
Me nosime praadi,
et rebeneb rihm
wiin wiriseb kõhtu
kui seenewihm...
Ma istun kurwalt
kui ichtiosaurus —
pean laulu looma
Ses wiinaaurus...
Me jäsime ahnesti anepraadi.
Estraadil mängita mullikate serenaadi...
Mu armsam armastab väga mullikate
serenaadi!

Ja kui ta selle laulu siis ministri prouale erakabinetis põmdi ette loeb, siis kaotab see korraga pea, südame, sukapaelad ja muud asjad ja saab sulawaks kui wõi ja pehmeks kui waha, ning mullikas wõib temaga teha, mis iganes tahab. Noh, mullikas juba teab siis, mis ta teeb. Ega ta tänane polegi. Ja mõnusalt mühab siis mullika soontes. Mis on küll see wilets Kadrioru isamaa kodupõder wõi kodumaa isapõder, kuidas teda nimetatakse, tema kõrwal! Ei maksa wõrreldagi — nagu wiisk lakknahka saapa kõrwal.

Nojah, siis ... siis hakkab mullikas omale kõhtu kaswatama, nagu kõik soliid inimesed. Muidu pole ka misgi nügugi. Ei peeta nagu mehekski. Aga on sul oma mõnus kõhukene ees, siis näeb igaüks, et sa mitte mõni näljane optant pole, waid põline wabariigi kodanik, kel oma tutwused ja muud. Ta on kõigis wabariigi pankades

UUED RAHADE KAWANDID.

K. O. joonistus.

I.

„Meie Matsi“ toimetus on saanud mõned rahade kawandite joonistused, mis kahjuks hilja tulewad ja seega wõistlusest wälja on jäänud. Aga et nad wäga tabawalt Eesti elu iseloomustawad, nagu käesolew: „üks „garahwintshik“ ja suhupiste — sada marka“, siis arwame loota wõiwat, et auhindade mõistja komisjon neid mitte tähelepanemata ei jäta. Üleüldse peaks katsutama ekstrakti näol pakkuda rahade ilustusena seda, mis tõesti selle maa elust tõsist aimu pakub.

aktsionäär ja paljude ettewõtete kontsessioonäär. Autobiili ostab mullikas kah, ta on ka Wene-maa näljahädaliste aitamise komitee auesimeheks, kus ta edukalt töötab. Mine tea, ehk läheb korda mõisatgi omandada, ehk küll mõisapdamist nagu põhjusseaduse järgi olema ei peaks, kuid eks ole nii mõnedki mõisad saanud. Samune ikka — egas mullikasgi halwem pole. Muidugi teenuste eest, ikka teenuste eest. Mullikas on aumees — ei tahakski muidu. Ta lükkas selle koguni tagasi, sest põhjusemõttelikult on ta mõisnikkude waenlane. Tehtagu ainult proowi. Ta on läbi ja läbi demokraat, waatamata oma aristokraatliku suguseltsi peale. Aga teenuste eest — see on hoopis teine jutt.

Ja edasi... Edasi läks mullika mõttelõng weidi sassi. Mis siis edasi? Wõimalusi oleks ju nii palju. Aga waat', mis! Ta läheb wäljamaale ... mitte rohkem ega vähem kui Eesti esitajaks wäljamaal ... sest wabariigil on diplomaate nii wähe, nii wähe, et walida ka suurt polegi. Ja Londoni saadiku koht on ikka weel waba. Mis siis, kui kandidatuuri kah üles seaks!

Mullika pea hakkas jällegi pööritama. Ta ei oleks pidanud mitte nii kaugele küünima.

Siis aga tundis ta oma selja taga kahte lõp-mata rumalat silma waatawat. Tõ pööris ümber ja nägi, et peremees Mart lauta oli ilmunud. Ta tuli neid näitusele wiima, loomi witsarauga ähwardades. Seisis pikk tee ees. Tolmune ja hale.

Aga see oli juba ilmsi.

Sellega lõppes mullika unistus ja algas eluproosa, — räbal, mullikalik. K. Odanik.

— o —

ARST — WEDRUWANKRI JUMAL.

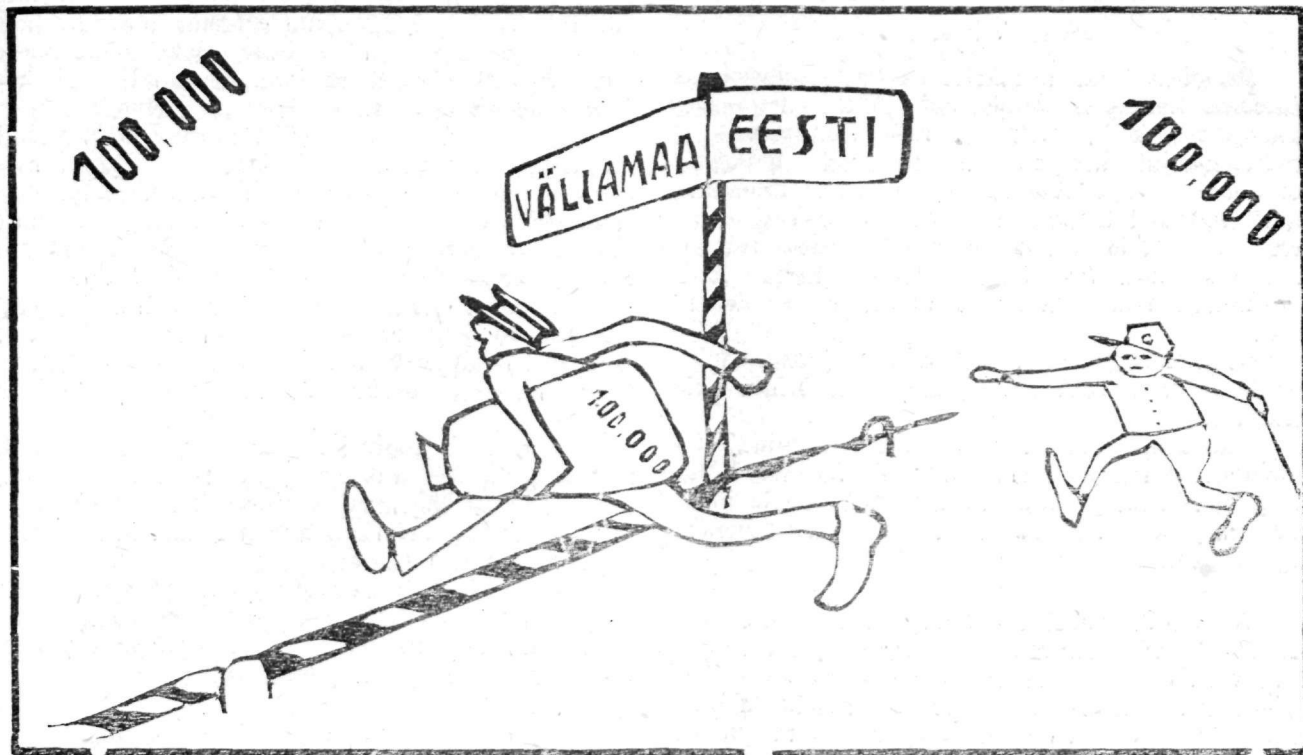
P. walla arst sõidab haigeid waatama ainult peredesse, kus wedruwankrid. (Ajalehest.)

Missugune geniaalne tohtriherra see R. jaoskonna arst, mõistab, et ilma tema abita ligimese juuksekarwad peanaha külge küllalt kindlalt peatama ei jää.

UUED RAHADE KAWANDID.

K. O. joonistus.

II.

Ka see kawand on väga iseloomulik Eesti kohta ja annab raha suurusest õige pildi. Tarwis ainult üks pilk pildile heita — ja on kohe päewaselge, et siin mitte saja margaga, vaid kõige-wähemalt sajatuhandega tegemist on.

Nähtawasti on mainit herra suur atteist, ega usu Jumalat mitte põrmugi, seda vähem weel tema kirjasõna, mis ütleb, et „ükski juuksekarw ilma „looja“ nõusolekuta kanda ei wõi lasta“.

Ei! To isand on weel kaugemale jõudnud. Ta leiab, et tema pealuu karbis kõik need mäised kui ka taewased tarkused kokku on kuhjat ja et tema see „A“ ja „O“ — „algus“ ja „ots“ on ja sellega väga kõrge ja püha.

Ja arusaadaw on, et „pühadusele“ alandaw on tallata „mullas ja põrmus“ ühes teiste surelikkudega, et mainit ex-jumalal aga lendamise liikmed nähtawasti puuduwad, siis peab ta oma õn- nist ja tarka ihu wedruwankril weeretada lask- ma, jääwad ta jalad vähemalt maapinnast puhtaks.

Ja rumalad inimesed nurisewad weel. Mis- sugune häbi!!! Missugune teotus!!

Et edespidi sarnane halb nähtus ei korduks, pööran armsa maa- ja linnarahwa tähelpanu üle- malnimet asjaolu peale ja panen kõikidele wenda- dele ja õdedele südame peale:

„Muretseda oma katuse alla paar autot, poole tosina ümber aeroplaane ja paremal juhusel saa- wutagu omale isejooksew ehk isekõndiw maja (дом самоход), eeskujuks wõttes meie pea- linna „aurutramme.“

Maja olgu warustet jumalale wastawate mõ-

nusustega, nii ärgu puudugu sealt wesipiip, liköör- napsud ja ülikonnad igasuguses suuruses ja maitses.

Et see nii peab olema, on enam kui kindel, sest kes wõib selle peale kindel olla, et esimesele „wedruwankri jumalale“ teine, kolmas ja isegi sa- ias ei järgneks.

Pole ju XX. aastasajal midagi üliinimlikku ega kättesaamatut.

Weel hoolitsetagu selle eest, et igas külas, wallas, vähemalt igas kihelkonnas, üks klaaskapp oleks, kuhu neid „arste-wedruwankrijumalaid“ paigutada tolmu ja kurja ilma tõbede eest hoidmi- seks, sest miks peab üks kümneid arstima ja mitte wastuoksa.

On ju need olewused isenesest väga armsad asjad waatlemiseks ja nautimiseks päewawarastele.

Sellepärast antagu taewataadile, mis taewa- taadi kohus ja „wedruwankri jumalale“ — mis tema kohus*).

di—re.

*) Wankrimääre, tōkat jne., nende peale on nad „wäägade“ maiad.

Autor.

Jgapäewane lugu.

Arno Nimeta.

Prowintsi linna ainukeses wõõrastemajas, ühes suuremas kabinetis istusid nad jällegi, nelja nädala järele, koos. Neid oli wiis wanapoissi — naistewihkajat, kes elus naiste poolt häledasti petta saanud, ehk jälle ise naiti ninapidi wedanud. Nüüd, kus kõigil juba oma 40—50 aastat turja peal oli — olid nad kindlale arwamisele tulnud, et tarwis luua üks waikne sadam, kuhu omad elutormidest wintjutatud laewakesed ankru wõiks wijata.

Seks otstarbekas olid nad asutanud oma klubi, millele ühisel otsusel „Naistewihkajate Klubi“ nimeks anti.

Nad käisid koos igas kuus korra, millal siis üksteisele kordamööda oma juhtumisi kõneli. Täna oli jällegi sarnane kauaoodatud päew kätte jõudnud, ning seal istusidki meie sõbrad õllekannude taga kaardilauas.

Keset tuba, roheline kalewiga kaetud laua ümber istusid wiis elatanud wanapoissi. Siin näeme Eduard Sigurit, — prowintsi linna nurgaadwokaati ja palwekirjade kirjutajat, kes ka abielu lahutamise asju ajas; tema kõrwal istub, mõnustasti seljatoe najale laskudes ja sigarist siniseid suitsurõngaid toa tahmasesse lakke puhudes August Wägew — linnakese ainukene apteker, kes kannatajatele kodanikkudele iga häda wastu ikka palderjaani ja lõngaõli pakkus. Siis järgneb järjekorras Jaan Kiire, sõja ajal rikkaks saanud angeldaja, nüüd aga kapitaali „intressidest“ elaw wanapoiss; edasi silmitseme Hans Tuwikest, — linnakese „moment-fotograafi“, — kes tänawail taate ja eite üles wõttis ning wiie minuti pärast pildid walmis tegi — mis eite ja taati neegriliks muutis mõne „Njam—njam“ juugarust Afrikas. Wiimaks tuleb linnakese kooliõpetaja Aleksander Krihwel, kellest räägiti, et ta kunagi fuur naistesõber olnud, aga peale selle kui teda ta praegu kihlatud pruut petnud oli — kõige najste kangeks wastafeks saanud.

Lõpetades kaardimängu, tõusis klubi esimees August Wägew püsti, kõputas oma soolatüükalise sõrmega laua pihhta — sellega herrasi waikusetele manitsedes, ning teatas, et täna on järjekord oma juhtumistest kõneleda felttimehel Aleksander Krihwelil.

Esimehe kutsu peale ilmus toapois ja tõi herradele uuest täidetud õllekannud, mille järele isandad end mugawamini kuulamiseks istuma seadsid.

Aleksander Krihwel wõttis ninalt oma kuldraamidega „pongsneed“ ja pühkis nad kõigejuurema rahuga Soomest toodud patist taskurätiku sisse pühkaks, ning tundes oma näol felttimeeste uudishimulikkana pilke — kõhatas paar korda ja alustas oma jutustamist rahulise häälega:

„Nii kui teie, sõbrad, isegi teate, on õpetaja palgaga kaunis riskant läbi jaada. — Wõi mis teie arwate siis sellest paarituhande margast saama? — Pole siis ka ime kui mu pisuke palganatuke juba esimesel päewal peale palgasaamist kui tilli kuuma kiwile nagu tina tuhka ära kadus.

Läksid kord turule, wõtsid natuke söögikraami ja waatad ei raha enam kusaqil. — Tänu jumalale, et weel poisimees olen, ise katsud ikka kuidagimoodi läbi ajada, aga on sul naine ja paar pisikest poisijõnni ka kaelas — ega siis muud kui wiska amet nurka ja hakka hangeldama!”

„Peaaegu oleks ma juba naisewõtmisega walmis saanud, aga õnneks sündis minuga järgmine lugu, mis mind nende waenlasteks igawesti tegi, ning millest ma täna õhtul teile, mu sõbrad, jutustada tahan.“

„Nagu teie wast isegi kuulnud olete, oli mul noorest peast üks tütarlaps, nimega Martha, kellega ma kõige lähemas ühenduses olin ning kellega ma nii pea kui ta omalt reisult tagasi tulema pidi, kihlused ära pidin pidama.“

„Aga siis tuli üks tähtsusetu sündmus sinna wahetele, mis kõik selle kupatuse päewawalgele tõi ja mu silmad, mis seni armastuse kumast pimestatud olid, korraga nägijaks tegi.“

„Ühel ilusal hommikul, parajasti enne klassi minekut, kui ma fuure rutuga püksi jalga ajasin, märkasin ma omaks fuureks üllatuseks, et mu pükste tagupooleid kõige kahilase ilme olid omandanud.“

„Wõtsin põhjalikuma uurimise käsi ja märkasin, et seal riie ära oli kulunud ja walge wälja paistis.

„Et parajasti talwine aeg oli ja lapsed klassis linnaisade armust kõik palitute ja labakinnastega istusid, siis ei aratanud ka see just suuremat tähelepanu, kui minagi sel õnnetul hommikul palituga klassi ilmusin, et oma häbi kinni katta.

„Pärast tunda jooksin ma aga kõik sõbrad läbi ja ajasin raha kokku, et omale, kui mitte wahemalt uusi, siis ometigi pruugitud püksid saaks osta.“

„Wiimaks, fuure waewaga, oli mul tarwiline summa koos ning ma seadsin oma sammud juudi poole, sest ma teadsin juba omast käest, et seal sarnast kraami odawamini osta saab.

„Õnnetuseks mulle ei küüeninud mu raha uute pükste ostmiseks; pealegi pakkus juut mulle ühte paari kaunis korralikka „tango“ püksi, mida ta mulle sõbramehe poolest oma hinnaga lubas teha.“

„Et hind mu „finansidega“ kokkukõlas oli, lasksin juudil püksid ruttu pakki panna ja sammusin rõõmsal tujul koju poole.“

„Kuju jõudes ajasin omad räbalad jalast ning tõmmasin wast ostetud jalga. Polnud wiga, püksid olid nagu mu jalgade järele õmmeldud. Pöörlesin nendega igatpidi peegli ees ja wiimaks, tüdinunud waatlemisest, ajasin käed püksi tasku ja sammusin üle toa.

„Paremas käes tundsin midagi krabisewat, pa-

berisarnast asja. Tõmmasin käe taskust wälja ja ühes sellega ühe wäikeste hästi lõhnawa kirjaümbrükukeste. Ümbrik oli lahti ja otsast paistis lilla-karwaline kirjutuse paber wälja. Wärisewail kätel kiskusin ma kirja wälja ja lugemin mulle nii tutawa, peenikest maisterahwa käega kirjutatud kirja läbi:

Armas, kallid Karl!

„Juba ammu ootasin ma seda aega, mil mul nii palju jõudu oleks käsiwarres, et sulle pea jõuaksin kätte wõtta ja sulle mu armsam enesest paar rida teadustada. Kõik läks õnnelikult: pois terwe kui mürakas ja nagu sinu juust kukkunud: sinu nina, sinu silmad, kõik, kõik sinu... Kui mu waene Aleksander seda teaks, et poeg, keda ma sünnitama läksin, tema oma ei olegi, waid sinu, mu armsam, noh, siis ei tea ma küll, mis tegema peaks, sest see oleks õnnetuseks nii minule kui sulle. Aga jätame ta selle arwamisesse. Tema teada jõidan ma alles laupäewal tagasi, aga tõelikult tulen ma juba keskpäewal õhtul kella 6 rongiga ning tahaksin heameelega sind, mu poja tõsist isa, mind wastuwõtmas näha. Ma olen ju nii nõrk alles!“

Nägemiseni waksalis

Sind juudlew Martha.

P. S. Ma jätan poissi jenniks ämmaproua hoole alla.

Martha.

„Kiri kukkus mul käest. Kas nägin ma unes, wõi sündis see kõik ilmsi?“

„Mu mesimagus Martha, kes minu teada praegust N. külas mu poega sünnitamas oli — kellest ma mõtlesin, et ta ainuüksi minu pärast on — see oli weel kellegi Karliga armuühenduses ja wendas mind tagaselt kellegi päewawargaga nina-pidi!“

„See oli mu Martha käekiri, jelles olin ma enam kui kindel, pealegi armastas ta ikka lilla-karwalist kirjutuspaberit, ning ifegi minust oli seal jutt, keda ta oma armsamale lollina eitas.“

Ei, ei, kahvlust mingisugust polnud, — see oli tema ja tuhat korda tema...

Must, pigimust kurat tõusis minus elule ja sõjistas mulle kõrwa: „wõta lauasahtlist rewolwer ja mine tapa nad mõlemad kui wiltsjad petised maha!“

Teise kõrwa sõjistas aga walge, lumiwalge ingel: „kingi neile see patt, mis nad sinu wastu teinud on, — ole inimlik ja kaastundlik!“

Mis teie arwate mu herrad, kumba häälte järele ma talitasin? Muidugi esimese järele.

Wõtsin lauasahtlist rewolwri, mida ma kunagi ennemalt lasknud polnud, toppisin kuulid sisse ja läksin tähendatud ajaks waksali. Minu õnneks oli wäljas juba kaunis pime, nii et ma tähelepannemata neid peale wõisin passida. Otsisin omale warjulise koha wälja, kuhu ma end inimeste eest warjata püüdsin.

Suure praginaga ja kolinaga jõudis rong jaa-

ma ette. Inimesed tulid, kes jookstes, kes käies wagunitest wälja, ning kadusid igauks ööpimedusesse.

Üks wiimastest tulijatest oli Martha. Ta toetas end ühe meesterahwa käe najale, kes enesele kaabu sügawasti pähe oli wajutanud ja palitukrae üles tõmmanud. Nad läksid minust ainult paari sammuga kauguses mööda, nii et ma selgesti Martha ära tundsin. Kes aga wõõras meesterahwas oli — seda ei tunnud ma, arwasin aga kirja järele otjustades, et see sama Karl oligi — kellest seal jutt.

Käsi kobas palawikus taskus, tuues wälja sealt rewolwri. Sihtides kahe inimesekogu peale, wajutasin triklile.

Nakatus käis, aga rewolwer lahti ei läinud. Wajutasin weel paar korda triklile, aga ikka sellama tagajärjega.

Wiskasin selle roostetanud laksu südametäiega wastu maad ning panin paarikese järele jooksuma — kuid juba kutsus Martha saatja woorimehe kus peale nad istusid ning juba sõrkis hobune minema.

Ruttu kargasin teise, sõiduwalmsis ootawa woorimehe juure ja tahtsin põgenejatele järele kihutada — aga omaks suureks ehmatuseks tuli mul meelde, et rahakoti koju olin unustanud. Jalgsi neile järele jooksta oleks ka tühi töö olnud — ega jäänud siis muud midagi kui omas kättemaksu himus koju tagasi pöörata.

Kui teie arwate, et mu wiha sellega juba mööda oli läinud, siis ei tunne teie mind mitte. Ma läksin kodu ja omas külmast toas haudusin ühe suurepäralise mõtte wälja. Ma otjustasin nimelt maale, selle ämmaproua juure sõita, kus Martha oli ja sealt lapse salaja Martha juure saata. Peale selle tahtsin ma neile kirja läbi teatada, et ma juba kõik nende tembud tean ning asjata oleks Martha weel minu peale loota.

Kodu otsisin oma wiimase rahanatukeste kokku ning sõitsin järgmise rongiga N. jaama, ämmaproua juure. Jõudes sinna, otsisin tähendatud maja ülesse ning tutwustasin end ämmaprouale kui lapse isat, keda lapsele järele saadetud.

Proua wiis mind ühte kõrwalisse tuppa, kus ühes nurgas kiigus wäike wärdjas puhkas.

Waatasin lapsele näkku ja kohkusin: see oli just täiesti mu hea sõbra Karl Kirwe nägu! Niisama sugune kongus nina, need lontis kõrwad — üks kui üks!

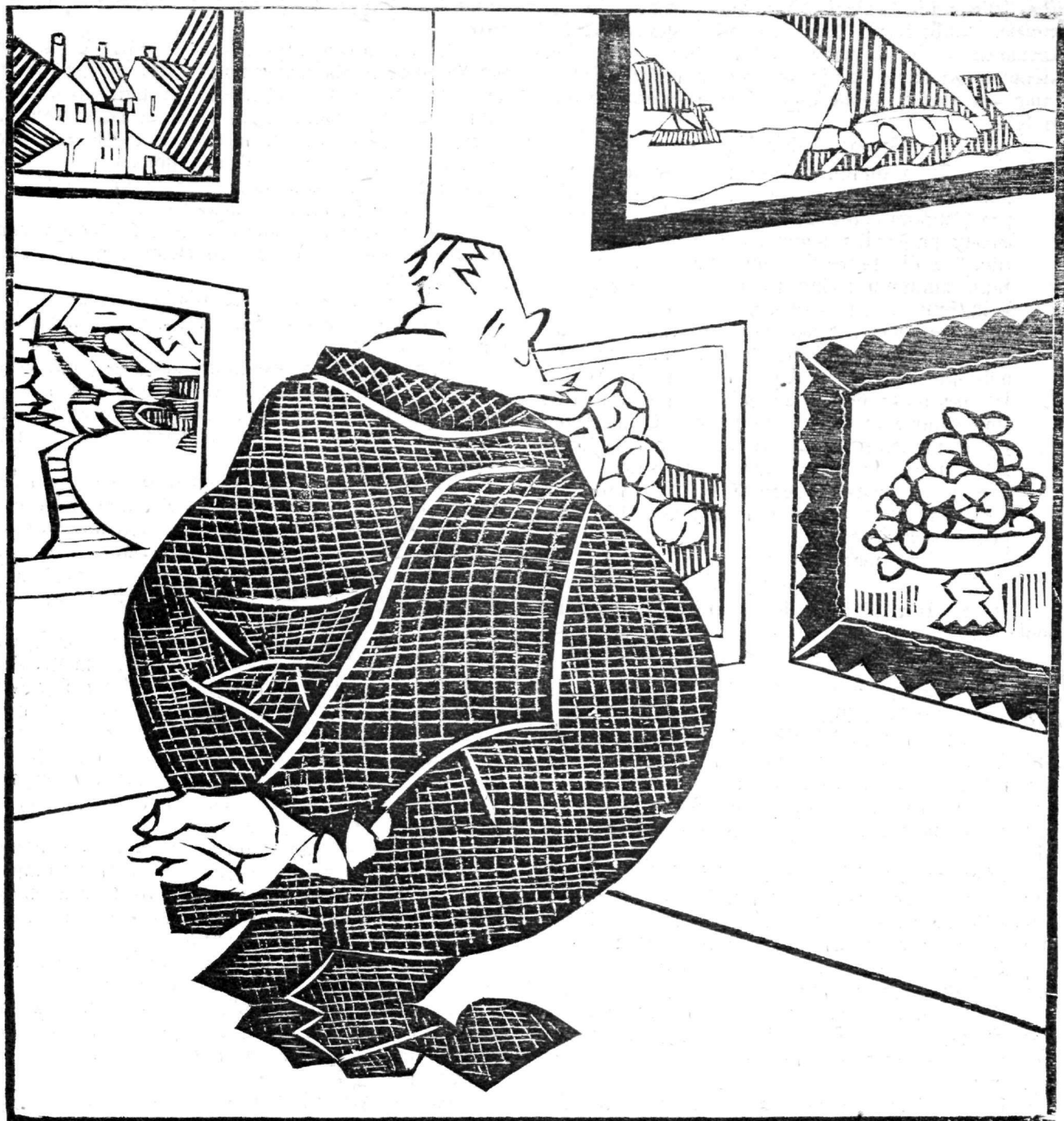
Ah siis see oligi see Karl, kellest kirjast jutt oli! Nii siis oli Karl see õnnelaps, kes Martha minult ära näpsas.

Andsin ämmaprouale oma wiimase kopika ja käskisin teda lapse homme Tähe tänavale nr. 7 wiia — üteldes talle, et ema elukoht seal asub.

Et ma rahaga napp polnud — siis oli wana pörguroog kohe nõus ja lubas mu käsu karwapealt täita.

„Las' arwawad, kes lapse ära saatis,“ mõtlesin ma, „las' murravad pead, kes nende saladuse kaasteadja on, ma olen sellega wähegi oma sappi taltjutanud.“

FOUSHI KUNSTINAITUSEL.

„See kunstnik ei tunne küll asja, „Rohelised kapsad“ maksavad 3000 marka ja „Ounad ja viinamari“ 2000 marka.“

Teisel päeval, kui arvasin, et ämmaaproua juba lapsega linna on jõudnud — kirjutasin kirja, kuhu oma viimase savi katsusin peale kallata.

Sellest kirjast jätsin ma omale koopia, mida alati kaasas kannan, tõenduseks et see mida praegu jutustan — tõega sündinud on.“

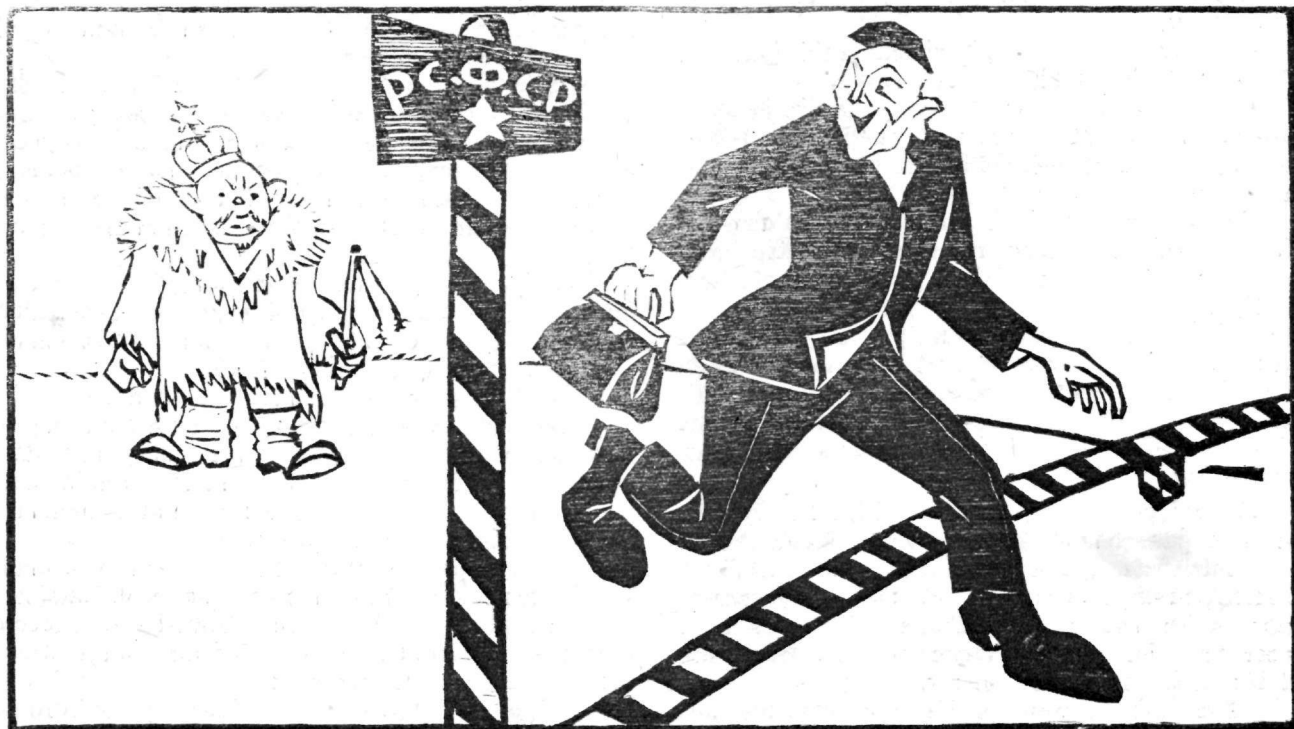
Jutustaja võttis põuetaskust, raamatu vahelt ühe kolletanud paberilipaka ja ulatas selle oma naabri kätte, kes selle edasi esimehe kätte andis.

Esimees seadis prillid ninale ja luges kirja kõwa häälega ette:

PARADIIS ENNE JA NÜÜD.

Enne olid inimesed väga kurvad, kui nad Paradiisist lahkuma pidid.

Nüüd on inimene üpris õnnelik, kui ta paradiisist jalga saab lasta.

„Ütle mata truu sõber!

Sa arvasid, et mina see see ani olen, keda sa nii lollisti ninapidi wedasid, mu seljataga Marthaga lipitisedes! Kui sa mind petta oleks tahtnud, — siis oleks ja pidanud küll õige nooralt peale hakkama. Tean kõik su tembud ära ja saadan su viimase wärdja koju postiga kätte. Waata — ta on niisamajuguse lolli wäljanägemisega nagu sinagi. Anna ka oma armukesele Marthale teada, et ta ilmaaegu waewa ei näeks ja mind oma andeks-palumisega ei tuleks — minust enam teile kumbagi sõpra ei saa!”

Palju jõudu teile tulewaseks tööks

Aleksander Krihwel.

Esimees lõpetas lugemise, keeras paberi kokku ja andis omanikule tagasi. See pistis kirja tasku ja jatkas:

„Mõh, kus ma siis nüüd otsuga peatama jäin? Ah, jah! Saatsin siis kirja ära ja arvasin, et terwel sellel kupatusele nüüd lõpp peal on.

Teisel päewal aga ilmub mu korterisse Karl politseiniku saatel, ning wiimane arreteerib mind kui warast — sest Karli juures olla wargad käinud ja riided ära wiinud.

Karli näpunäite järele leiabki politseinik mu jalast „tango“ püksid, mida see omaks tunnistas. Tehakse sealsamas kohe protokoll ja wiiakse mind kuni ülekuulamiseni arestimaja.

Sain paar päewa seal istuda, kui mind korraga ülekuulaja juure wiiakse, kes teatab et ma waba olen — sest on üles leitud neil päewil üks suur waras, kes end ka selles warguses süüdlase ütleb oawat.

Ta wiinud warastatud riided juudi juure ja müünud nad seal wõileiwa eelt maha.

Mina aga jälle oma lolli peaga läksin ja ostsin juudi juurest Karlilt warastatud püksid ning leidsin nende taskust kirja, mis kõik selle kupatuse päewal walgele tõi.

Saades teada uurijalt sarnase röömustawa otse — katsusin kuidas rutemini sealt ära sain. Nõnda siis pääsesin ma sellest pudrust kaunis kerget läbi.

„Mõne päewa pärast kuulsin, et mu endine sõber Karl Kirwes meie linnast ära olla kadunud, jättes Marthat wäikse poisikesega istuma. Tuli wälja, et ta ainult õnnelikkult oli, — kes peale selle kui ta armukesele poisi kaela määris, kui tina-tuhka kadus.

Warsti peale selle sõitis ka Martha siit ära, ega pole ma temast enam midagi kuulnud.

Peale selle pudru jätisin ma kõik rassimised naisterahwastega maha ja töötasin peifsimiseks jääda, mida ma ka ei kahetse, — leides teies omale häid sõpru — mõttewendi, kelle seltsis ma end täiesti kodus tunnen oawat.

„Mu jutt kippus wägise kurbmänguks minema,“ lõpetas jutustaja, „ehk teie küll mõnda lõbusat janti lootsite kuulma.

Jgatahes olen ma oma liikme kohused täitnud ja tunnen end wabana.“

Kõneleja lõpetas.

Wanadpoisid tõusid laua tagant püsti, surusid üksteisel jumalagajamiseks kätt ja kadusid igaüks oma kodu poole.

Wana kell weel wanemas raaduses löi ägijedes kaksteistkümmend.

—0—

Moment näitusplatsilt.

Wiimast jõunatukest kõige kaugematest kehurgastest küünarnukkidesse ja põlweotsisise mobiiliseerides, rabelesin rahwa hulgas kui riigi kontroll lohakusse jäet riigiasutuste raamatute ja tühjade laekate kallal, ent mõtlesin endamisi: „Misjugu õigusega ronib see inimesteparw siin onnide ja onnikeste, tornide ja tornideta puutelkide wahel, on ju linna tänawad küll laiad ja pikad.“

Ent parata polnud midagi!

Ehk mu hambad ja rusikad küll wiha pärast ragisesid ja nagisesid, pidin silmadega siiski neelama neid higist punetawaid kohmakaid, uudishimulisi näolappe.

Parajasti pööras keegi noorepoolne naisterahwas oma waate minu poole; ta kübar oli pahema silma peale langenud, juukse frisuur täieliselt oma seisukohalt lahkunud ja nutuwõre suu ümber.

Paar filmapilku waatasin seda kaledat kogu, keda iga filmapilk lõmaks pigistada ahwardas ja tõusis minus äkitselt tungiw tahtmine: „Lüüa sellele naisterahwale ribide wahese,“ ent oma waga soovimä täidewiia ei jõudnud, sest lähemal filmapilgul kajas minu kõrwa lähedal sügaw pass:

„Siin minu aulikud herrad ja prouad on ilusad hästi trineeritud eht Eesti tõugu hagiad, tak-sid, mopsid,“ pikki rida tõugude nimetusi järgnes, kuid ma ei arwanud tähtsaks neid meeles pidada. Koera ma ei pea ja inimese nimeks kah ei kõlba, kui nime waja, küllap kuskilt tähtsamatu sabast leian.

Wahpeal, silmi üles tõstes silmasin, et rahwahulk laiali walgunud. Nähtawasti ei huwitunud rahwast, koerad, on nad ju harilikud koduloomad.

Nüüd sain aega ümber kaeda.

Seisin nimelt koduloomade osakonnas.

Peale minu, seletusteandja ja esajate olid koduloomade tüsedust ja tarkust imestamas üks elatanud soliid wälimusjega wanamees, nähtawasti isa ja poeg — wäike punapõseline, umbes seitsme-aastane poisike, walges ülikonnas.

Pidin pilgud parajasti loomade poole pöörama, kui seletusteandja minu mõtted oma poole kiskus:

„Ja siin!“ sõnas, näpuga puuride rea poole näidates, „on ainult tak-sid, kõik auhinna kroomit ja müüa!“ Seletaja lõpetas.

„Mõh“ — sõnas isa, poisikesi pead silites, „wali siit omale üks koerake wälja, ma ostan ta sulle, misjugu aga tahad!“

„No, misjugune sulle meeldib, armas poisj,“ sõnas seletusteandja. — „Misjuguft ja omale tahaks!“

Poisj ajas alumise huule torru ja wastas:

„Ma ei tahagi!“

„Oi misjugune tark ja kindel poisj, ent ma ei usu et ta midagi ei taha!“ naeris seletusteandja. „Waata misjugused kenad loomad, näituseks see taks seal!“

„Aga kas ta saba saab sõlme keerata?“ küsib poisj äkitselt wahela.

„Milleks see?“ pärib inestanud seletusteandja.

„Ja waata, minu mamma unustab alati kõik ära, ta läheb turule ja jätab mulle õunad toomata, mida ta tuua lubab.“

„Ühekorra sidus küll ninarätiku nurga sõlme, et siis ära ei unustaks ja mulle kompwekki ligi tooks, aga unustas ninarätiku ühes sõlmega kodu. Nüüd tahan niisugust koera kelle saba võib sõlme siduda, siis ei unusta mamma enam kui turule läheb!“

„Ei!“ sõnab seletusteandja, „taks pole selleks loodud, et tema saba sõlme võiks keerata, kuid meil on siin üks imeliseft pika sabaga wafikas, esimese auhinna kroonitud, pealegi teab selle wafika omanik rääkida, et ninetud loom mitte igapäewaste lehma wafikate hulka ei kuulu, waid tema eswanemad kord kahejalgsed olnud ja kuskil kodumaa nurgas wõlelwa eest wallasekretääri ja kooliõpetaja kohuseid täitnud.“

Wiimased sõnad ütles seletusteandja wana-mehele.

„Ei taha seda wafikat, ta saba saab küll ehk sõlmida, aga ratsa sõita tema seljas ei kõlba!“ wastas kulmukortsutades poisj.

Seletusteandja tõmbas kätega õhus imelise tiiru ja sõnas:

„Misjugune tubli poisj. Tark, terane. Kui wana oled?“

„Seitsme — kuid ärge lobisege, otsige mulle loom wälja!“

„Sina pojuke, wali ise omale,“ soowitas isa.

„Meie ju ei leia niisugust, mis sulle meeldib.“ Poisj silmad jooksid puurist puuri peale, kuni nad seletusteandja puldi juures peatama jäid.

„Noh?“ küsis kannatlikult isa.

„Näe see.“

Poisj näitas puldil lebawa walge mustakirju ajalehe peale.

„Oi, misjugune kawal poisj,“ inestas seletusteandja, „ega see ometi elajas ole, see ju Päewaleht.“

„Tahan „Päewalehte“!“

„No—noo — pojuke...“

„Tahan Päewale... h... tee... ee!“

„No, waata, mis sa sellega teed, wana, määrinud — tšuu! Ei karju, ei hüppa, ega saa sa tema seljas ka ratsutada... Wali juba midagi muud.“

Poisj silmad otsisid jälle, peatasid puldil ja näpuga näidates sõnas:

„Waata, seal weel üks ajaleht, anna see!“

„Oi misjugune suur wigur sa oled!“ naeratas seletusteandja, „ega seegi loom pole, on ka ainult ajaleht Waba Maa, ehk ta küll palju kisa teeb, sünnib see kõik ainult „surnud kurgu kaudu“!“

Kuid poisj ei leppinud sellega, waid sõnas: „Mamma keerab sellele lehele sõlme peale ja siis ei unusta ta kunagi midagi!“

Me hika tüütas seletaja. Sõnalausemata ulatas ta poisjakesele lehe ja nad lahkusid, unustes haukujad ja hulujad taksid, pika sabaga wafikad.

Ja inestasin poisj tarkust, kes walis paraja.
t—re.—

—o—

Lehtmetsa Kaarli kroonika.

(Kupleed.)

I. jagu.

Meil praegu terve ilma wärk on selge segadus — see on wist wiimse päewa märk ja see on sigadus; sest igauks weel tahaks meist ju kaua „elada... kus tial wõimalik seal teist siin elus tõgada.“

Näe — terve Tallinna oli ilma kinuta ja Kingisepa partija on ilma ninata — nüüd raske „paradiisi teest“ on saada õpetust ja wõimata neist kinodest wa' tuntud „haridust“!*)

II. jagu.

Meil praegu ajakirjandus on karwupidi koos ka rahwasaadik Tõnison end suleotsa poos — positsioonis harjutab end waene „Waba Maa“, sest teised peale tungiwad t'al terve karjana.

Näe „Postimees“ kae: „Päewaleht“ waat „Kaja“ ja „Teataja“ — nad töotawad kõik ühe lipu all... ning Wene—Saksa lehed need kõik kõrwalt wahiwad; kuis wennad neile wõiduteed wast walmis „nühiwad“.

See meie „Denormatija“ ja kätte jõudnud tund kus tahaks siiski juhtida üksainus erakond — waid siis wõiks ükskord püsiwalt wast riiki rajada, kui „erakonnad“ ilma peat saaks jökke ajada...
Lehtmetsa Kaarel.

*) Et kiinode omanikele Wabariigi Walitsuse poolt Nõukogude Paradiisi sõiduks finansiisi ei antud, sest neil weel wanad arwed mitmel riigiga oien-damata, on nad sunnitud endiselt paigale jääma. Pealegi, kui silmaspidada „rahwawalgustajate“ jõudu Testis, on ülemalt poolt tehtud sõnum diplomaatiliselt wäga arusaadaw: „Riik wajab ju õpetajaid igale suhtele.“

M. Matsi raadioteel kinnipüütud.

PÕRGU UKSE TAGA.

„Ah sa oled spekulant Eestist! Mine tagasi! Sind ei või sisse lasta — sa uputad kogu põrgu piiritusse ära!”

Järgmine „Meie Mats“ nr. 26 ilmub laup. 1. okt.